

*Svim Hrvatima - katolicima ma gdje bili
blagoslovljen i sretan najveći blagdan-
Uskrsnuće Gospodnje*

S R E T A N U S K R S !

Uvodnik

Biblija nas uči da bez muke nema Uskrsnuća i da svaki čovjek koji se u životu namuči dobije svoju zasluženu plaću. Mnogo smo se puta u to i sami uvjerali. Ponekad, ipak, čovjeku ne ide baš sve nabolje i traži način da promijeni prvotno stanje. Zato i mi iz brčanske devedesetke, želimo bar donekle ukazati na probleme koji nas susreću i pokušati kod odgovornih izgraditi svijest da se doista pojedine stvari mogu, ako se hoće, i promijeniti. Ovaj broj biltena posvećujemo malim ljudima, ljudima koji su sa nama cijelo vrijeme. Svoju muku muče i ni sa kim nemaju problema. Živi su primjeri kako i male stvari znaju život značiti. U ovom broju donosimo i stranačke aktivnosti, ali i otvoreno govorimo o problemima s kojima se susreće mali čovjek. Koristimo i prigodu da u ime brčanske devedesetke svim našim pučanima zaželimo sretan i blagoslovljen najveći katolički blagdan – Dan Uskrsnuća Gospodnjega. Sretan Uskrs i budite i dalje sa nama!

Uredništvo

Nakladnik: *Hrvatska demokratska zajednica 1990 Distrikt Brčko*

Za nakladnika: *Niko Babić, predsjednik*

Urednik : *Anto Pranjković*

Zamjenik urednika: *Stjepan Marčetić*

Lektor: *Marko Lozić*

Uredništvo: *Ivana Ivaković, Ivanka Mišković, Marijana Mijić, Stjepan Marčetić, Miroslav Jelić, Sanja Babić, Svjetlana Topalović.*

Tajnica uredništva: *Ivanka Mišković*

Adresa uredništva: *Bilten HDZ 1990 Distrikt Brčko Bulevar mira 7, 76200 Brčko*
Nazvati nas možete na broj telefona:
049 213 403 ili kontaktirati i na e-mail:
devedesetkadistrikt@gmail.com

Rukopisi se na vraćaju.

Gradonačelnik Hrvat

Organizacija HDZ 1990 distrikt Brčko u svojim aktivnostima za predstojeće lokalne izbore ima za cilj u suradnji s ostalim političkim strankama, koje djeluju u distriktu, da Brčko distrikt dobije gradonačelnika iz hrvatskog naroda. Mi u HDZ 1990 smo mišljenja da obje političke stranke s hrvatskim predznakom koje djeluju u vlasti Brčko distrikta BiH nisu se dovoljno zalagale da hrvatski narod, kao drugi po brojnosti na posljednjem popisu stanovništva, bude ravnopravan s druga dva naroda, nego su se njihovi predstavnici zadovoljavali pozicijama vječitih dogradonačelnika i dopredsjednika

te na taj način nisu ravnopravno s drugima predstavljali hrvatski narod u proteklih osam godina. HDZ 1990 Distrikt Brčko neće više dozvoliti da Hrvati Brčko distrikta BiH bilo koga zamjenjuju nego će učiniti sve da ravnopravno dijele najodgovornije dužnosti i to podjednako s predstavnicima druga dva naroda. Budući je činjenica da u smislu obnašanja najodgovornijih dužnosti u distriktu, HDZ BiH i HSS nisu postigle ravnopravnost našega s drugim narodima, HDZ 1990 Distrikt Brčko će na narednim izborima osigurati da Gradonačelnik bude iz reda hrvatskog naroda i to iz HDZ 1990, jer ćemo za tu poziciju ponuditi najkvalitetnijeg kandidata. Uvjereni smo da ćemo za naše programske ciljeve dobiti sveukupnu potporu hrvatskog naroda u distriktu te u dijaspori i iseljeništvu, koji s nestrpljenjem čekaju da Hrvati distrikta konačno dobiju ravnopravan status s druga dva naroda što do sada nije bio slučaj.

ODRŽANA PRVA TISKOVNA KONFERENCIJA HDZ 1990 U DISTRIKTU

POZIVAMO SVE HRVATSKE POLITIČKE SNAGE DA ZAJEDNO RJEŠAVAMO KON- KRETNE PROBLEME SVOGA NARODA

Unazočnosti predstavnika medijskih kuća te užeg rukovodstva stranke HDZ 1990 Distrikt Brčko se po prvi puta medijski predstavila javnosti Brčkog 28. veljače ove godine. Okupljenim predstavnicima javnih priopćavanja obratili su se tajnik stranke Anto Pranjić, dopredsjednik Filip Ilijanić te predsjednik Niko Babić. U svom uvodnom izlaganju predsjednik Babić je, između ostaloga, kazao:

„Kao što vam je poznato HDZ 1990 na prostorima distrikta djeluje oko tri mjeseca i u jako kratkom periodu smo zaključili da smo postali relevantna politička snaga, te stoga smatramo da je potrebno obratiti se građanima Brčko distrikta. Stekli smo uvjete da možemo otvoreno, argumentirano i odlučno iznositi naše stavove koji se temelje na mišljenju preko tisuću članova koji djeluju kroz dvadesetak temeljnih organizacija u zemlji i inozemstvu.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine je područje koje nije definirano Ustavom Bosne i Hercegovine, a rezultati reforme Ustava koje se provodi ovih dana u našoj zemlji su od neprocjenjive važnosti za građane distrikta. Budući je distrikt nama Hrvatima omogućio status kakav nam treba, a ujedno ostva-

ruje i multietnički život svih na ovim prostorima, pozivam sve političke snage u distriktu da se zajedničkim snagama izborimo za status ovoga područja kao distrikta međunarodne zajednice. Dakle, da stanje ovdje ostane kakvo i jeste.

Koristim ovu prigodu da pozovem i sve hrvatske političke stranke koje djeluju u distriktu da zajedničkim snagama doprinesemo stvaranju što većeg hrvatskog biračkog tijela te ih također pozivam na suradnju oko rješavanja konkretnih i aktualnih problema naših građana,“ kazao je na tiskovnoj konferenciji predsjednik HDZ 1990 distrikt Brčko Niko Babić.

Dopredsjednik Filip Ilijanić osvrnuo se na pitanja vezana za političko djelovanje stranke te načine konkretnog rješavanja određenih problema:

„ Kao što ste čuli HDZ 1990 za distrikt Brčko ustrojavamo tek tri mjeseca, ali bez obzira na to stranka već ima respektabilnu brojnost i kvalitetu članstva, tako da može konkretno i aktivno djelovati prema institucijama sustava Brčko distrikta BiH. Formirali smo 12 savjetodavno-strukovnih vijeća u kojima djeluju stručni, obrazovani i odgovorni članovi stranke, simpatizeri i nestranačke osobe. Strukovna vijeća svakodnevno analiziraju dosadašnje i sadašnje aktivnosti u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti Brčko distrikta BiH, te na temelju toga predlažu stranačkom rukovodstvu pravce djelovanja u oblastima: gospodarstva, poljoprivrede, obrazovanja, zdravstva, javnih i komunalnih poslova, upošljavanja itd...“, **zaključio je Ilijanić.**

Zahvaljujemo predstavnicima sredstava javnog priopćavanja koji su objavili ovu informaciju: RTV HIT, Radio Brčko distrikt, Dnevni list Mostar i Večernji list Zagreb.

„Koristim ovu prigodu da pozovem i sve hrvatske političke stranke koje djeluju u distriktu da zajedničkim snagama doprinesemo stvaranju što većeg hrvatskog biračkog tijela te ih također pozivam na suradnju oko rješavanja konkretnih i aktualnih problema naših građana,“ kazao je na tiskovnoj konferenciji predsjednik HDZ 1990 distrikt Brčko Niko Babić

HRVATI TRAŽE PRAVDU

Unazočnosti velikog broja prijatelja i članova obitelji 08. ožujka ove godine na Boderištu je održan dostojanstven skup u sjećanje na poginule pripadnike tadašnje Pete bojne 108. HVO brigade koji su svoje živote toga dana prije točno 15 godina, položili na Oltar Domovine. Prije početka Svete mise koju je predvodio vlč. Ivo Božić, župnik Župe „Svetog Antuna Padovanskog“ u Boću, gvardijan franjevačkog samostana u Dubravama fra Miroslav Ikić i fra Dario Udovičić upriličili su molitvu i opijelo, a svi nazočni su prije toga u procesiji s upaljenim svijećama krenuli na mjesto događaja. Tijekom nadahnute propovijedi vlč. Ivo Božić je, između ostalog,

kazao i „Pogledajte oglasne ploče o prodaji zemlje. Ona se daje u besćenje i gradi se negdje drugdje. Zar i ovo ne treba biti naša zemlja. Drugi se svoje ne odriču, bore se za svaki pedalj, a mi se jednostavno odričemo rodne grude. Gledam sprovode i kažem vam, da ako se ovako nastavi uskoro nas ovdje neće biti. Zašto bježimo od rađanja i stvaranja života ovdje“, poručio je u propovijedi svete mise vlč. Božić okupljenim vjernicima. Osvrnuo se i na vijence koje kada se osuše nema tko ukloniti. Potom je govorio o herojima Boderišta, tražeći oprost za nas, ali i one koji su ubijali po Boderištu.

Blaško Lovrić, ratni zapovjednik V., kasnije II. Bojne Gro-

movi 108 brigade HVO-a Brčko, i na kraju 108. pješačke brigade HVO Ravne-Brčko podsjetio je na zločin učinjen Boderištu i Hrvatima ovog mjesta. Blaško je kazao kako je od početka rata obrana Boderišta zbog internog dogovora mještana Boderišta i susjednih Potočara bila slaba. Nisu se markirale značajne kote, pa je tako selo ostalo nebranjeno. Na svojim imanjima kao domobrani (ljudi koji brane svoj Dom) bili su stariji ljudi. Oni su bili slabo naoružani, gotovo nikako, jer se nisu nadali napadu na selo. „Bojovnici II bojne nisu bili u poziciji zbog šumovitog i nepristupačnog terena, te velike udaljenosti od prvih srpskih sela i prometnice Čelić – Miladije – Brčko (ratni koridor) djelovati po položajima VRS. Takav pasivan dio bojišnice mogao je odgovarati i jednoj i drugoj sukobljenoj strani. Tog tragičnog 08. ožujka izvršena je agresija na Boderište. Združenim snagama na ovo su mjesto napale elitne postrojbe Vojske RS-a. Iznenadni pokret pješačko-tenkovskih snaga, potpomognuti jedinicom Brigadne policije i specijalnom jedinicom Panteri dogodio se 08. ožujka prema dubini mjesta Boderište. Cilj ove agresivne akcije bilo je protjerivanje ci

I ISTINU ZA BODERIŠTE

Ovdje u Boderištu su vođene borbe prsa u prsa. Među nama je i otac koji je gledao kako mu ubijaju sina. Pripadnik bojne koji je bio u Austriji na odmoru mučki je u civilnom odijelu ubijen na putu prema kući. Tijekom toga dana poginulo je osam bojovnika, četiri su ranjena, a pet je civila zarobljeno i odvedeno u logor

vilnog stanovništva koje je tu živjelo s dodatnim ciljem uništenja civilnih i vjerskih objekata na tom području. U početnom dijelu napada nadmoćniji vojnici VRS-a su mučki ubili na kućnom pragu četiri domobrana, a pet su ih zarobili. Ovladavanjem Boderišta neprijatelj je imao namjeru ovladati cjelokupnim područjem župa Boće i Zovik. Načinilo bi to progon hrvatskog naroda s toga područja. Ovdje u Boderištu su vođene borbe prsa u prsa. Među nama je i otac koji je gledao kako mu ubijaju sina. Pripadnik bojne koji je bio u Austriji na odmoru mučki je u civilnom odijelu ubijen na putu prema kući. Tijekom toga dana poginulo je osam bojovnika, četiri su ranjena, a pet je civila zarobljeno i odvedeno u logor. Zbog strateškog značaja Boderišta vrlo brzo se pregrupiravaju snage Operativne zone HVO-a Bosanska Posavina i središnji dijelovi Boderišta su ubrzo vraćeni pod nadzor snaga HVO-a. Skupina neprijateljskih vojnika ostaje u tzv klin položaju, te

umjesto nesmetanog povlačenja kroz nepregledan teren, dobivaju naredbu svojih nadređenih da ostanu na dostignutim položajima i na taj način postaju žrtve svog suludog osvajačkog pohoda.

Ovdje na ovom mjestu se zbilja

tužiteljstva te da krivci za ovaj zločin budu procesuirani“, kazao je Lovrić podsjećajući na tragediju hrvatskog naroda u Boderištu.

Na spomen obilježju u Boderištu zajedničke vijence su

dogodio zločin. Zločin je ubijati nedužne ljude i slabo naoružane civile. Zločin je paliti domove ovih ljudi, rušiti im crkvu i neprestano tijekom rata granatirati i srušiti sa zemljom cijelo selo. Stoga zahtijevamo da ova istina konačno postane predmetom istrage

položile Udruge proistekle u Domovinskom ratu kao i političke stranke HDZ 1990, HSS-NHI i HSP Brčko distrikta BiH, a pojedinačno HDZ BiH Brčko distrikt i TO HDZ BiH Boderište.

Piše: Stjepan Marčetić

NEISKORIŠTENI POTENCIJAL NAŠE DIJASPORE

Politički i društveni potencijal hrvatske dijaspore brčanskog kraja je ogroman, broj iseljenih je htjeli mi to priznati ili ne možda i veći od broja onih koji su odlučili po svaku cijenu ostati na svojim ognjištima, no problem ipak nije u tome. Problem je u socijalnoj i društvenoj percepciji uloge našeg iseljništva u kreiranju aktualne političke i infrastrukturne zbilje ovoga kraja

Prema popisu stanovništva iz 1991. god. nekadašnja općina Brčko brojila je 87.627 stanovnika, od toga u postocima Hrvata 25,39%, Muslimana 44,06% te Srba 20,68%, dok su preostalih otprilike 10% činili Jugoslaveni i ostali. Prema podacima broja katolika koje je u isto vrijeme sakupio Brčanski dekanat ovaj postotak je i znatno veći u korist Hrvata.

Iz toga proizlazi da su Hrvati tada po etničkoj zastupljenosti i brojnosti drugi narod na ovim prostorima. Onda dolazi 1992. godina, masovna iseljavanja i progoni, mnogi odlaze, smještaju se u Hrvatskoj, Austriji, Njemačkoj, Švicarskoj, Italiji i tko zna gdje ne. Muževi i očevi koji su do tada na privremenom radu u spomenutim zemljama za sobom povlače i svoje obitelji, žene i djecu. Svi vođeni mišlju, odlazimo (na privremeni rad) da bismo se vratili. Od tada prodoše mnoge godine, ali rijetki se vratiše. Hrvati brčanskog kraja tako dobiše najveću dijasporu u dotadašnjoj povijesti.

U međuvremenu završi se i rat, nekadašnja općina Brčko preformulira se u distrikt Brčko, a dotadašnja borba za opstojnost Hrvata na ovom povijesno hrvatskom prostoru preseli se s vojnog na političko polje djelovanja. Tada se formira i vlada i skupština Brčko distrikta te se odluči da će broj predstavnika iz redova svakog naroda biti proporcionalan broju pripadnika pojedinog naroda koji izađe na u redovnim intervalima

održavane demokratske izbore.

I tu dolazimo do gore spomenutih brojeva i postotaka prema kojima bi Hrvati trebali biti druga politička snaga Brčko distrikta, a to ipak kako svi iz prakse vidimo nisu.

Zašto je to tako više je ključnih čimbenika, a jedan je onaj osnovni, onaj čiji su jedini činitelj upravo sami Hrvati.

Politički i društveni potencijal hrvatske dijaspore brčanskog kraja je ogroman, broj iseljenih je htjeli mi to priznati ili ne možda i veći od broja onih koji su odlučili po svaku cijenu ostati na svojim ognjištima, no problem ipak nije u tome.

Problem je u socijalnoj i društvenoj percepciji uloge našeg iseljništva u kreiranju aktualne političke i infrastrukturne zbilje ovoga kraja. Iako postoje svijetli primjeri naših ljudi koji žive i rade vani a aktivno sudjeluju mnogobrojnim ovdašnjim procesima, ipak moramo priznati da je više onih koji su pasivni.

Shvaćanje da je dovoljno izgraditi novu kuću i dva puta tijekom godine provesti nekoliko dana godišnjeg odmora u toj kući te da to doprinosi našoj opstojnosti i održivosti na ovom prostoru je rak rana mogućnosti dužeg opstanka Hrvata u Brčko distriktu. Poimanje boravka u gore navedenim zemljama Europe kao odlaska na privremeni rad potpuno je potisnuto, a njegovo potiskivanje je kompenzirano odlukom o stalnom ostanku. Nisu rijetki niti oni koji su se odrekli prvobitnog državljanstva, a to je ono osno-

vno čime se etnička struktura ovoga kraja i dan danas mijenja, a sve na štetu nas samih.

I zato je neosporivo opravdano postaviti nekoliko pitanja cijeloj populaciji naše dijaspore, a na koje bi odgovore svi trebali dati isključivo i samo svojoj savjesti: Zar je problem žrtvovati jedan sat godišnjeg odmora i izvaditi novu CIPS-ovu osobnu iskaznicu? Zar je problem provjeriti svoj status na popisu birača, pogotovu danas kada se to putem interneta može obaviti iz svoje sobe? Zar je problem jednom u četiri godine iskoristiti vikend koji je većini i tako neradan te doći i svojim glasom doprinijeti našoj opstojnosti i kvalitetnijem i pravednijem životu na ovom (i) našem prostoru. Naročito je važno ovo pitanje «Zar je problem?» kada se uzme u obzir sva žrtva branitelja ovoga hrvatskog podneblja, kojima problem nije bio dati niti puno više od jednog rezervoara goriva, šest do sedam sati vožnje najmodernijim autocestama i sve to samo jednom u četiri godine!

Posebno se ovo odnosi na mlade, koji ne pokazuju nikakav interes za bilo kakav oblik političke i društvene djelatnosti na ovim prostorima, a što bi se kroz bliži vremenski period moglo negativno odraziti na status Hrvata u institucijama Brčko distrikta, a samim tim i na infrastrukturne, ekonomske i druge čimbenike koji direktno utječu na kvalitetu našeg života.

Ukrsna čestitka preč. Veselka Župarića, dekana Brčanskog dekanata i župnika Župe „Presvetog Srca Isusova“ U Brčkom

NAPUSTITI STAROG I OBUĆI NOVOG ČOVJEKA

U našoj Nadbiskupiji ova godina je proglašena godinom Biblije a u cijeloj Crkvi godina sv. Pavla, širitelja Radosne vijesti i apostola naroda. Sv. Pavao, negda progonitelj kršćana koji je kupio rimsko građanstvo nakon čudesnog obraćenja postaje gorljivi borac za Uskrslog Krista i svjedok vjere. Sam je iskusio život bez Boga i život s Bogom : „ *I ja sam nekoć smatrao da mi se svim silama boriti protiv imena Isusova...* “ Dj. 26,9 a u poslanici Efežanima govori o tome kako kršćani trebaju odbaciti stari način života i prihvatiti novi, Isusov: „ *Zato odložite laž i govorite istinu jedan drugomu. Srdite se ali ne griješite. Sunce neka ne zađe nad vašom srdžbom. Tko je krao neka više ne krade, neka se radije trudi svojim rukama priskrbljivati da ima što podijeliti s potrebnima. Nikakva nevaljala riječ neka ne izlazi iz vaših usta, nego smo dobra. Daleko od vas svaka gorčina , i srdžba i gnjev i vika, i hula sa svom opakošću! Naprotiv! Budite jedni drugima dobrotivi, milosrdni; praštajte jedni drugima kao što Bog u Kristu nama oprostí“ (Ef. 25,25-32).*

Po Pavlu „ ...mladica urasla u trs, koji se zove Krist, donosi svoj rod u svim područjima djelovanja i života“, to znači da čovjek ma čime se bavio ne smije smetnuti s uma svoju vjeru i ukorijenjenost u Isusovu nauku. Vjera se mora odražavati u praktičnom životu katolika. Kao što se ne može odvojiti mladica od trsa tako se ne može odvojiti vjera od praktičnog života, ni politika od naroda.

U ovoj izbornoj godini svima koji će biti aktivni u političkom životu toplo preporučam i stavljam na srce, gore navedene, Pavlove riječi iz poslanice Efežanima. Uskrs je podsjetnik neizmjerne Božje ljubavi prema nama. Kolikogod zagazili u zlu, imamo šansu vratiti se dobru. Ne zaboravimo da Bog neizmjerno ljubi čovjeka kojega je stvorio na svoju sliku, po besmrtnoj duši, a mrzi grijeh.

Uskrs je blagdan LJUBAVI, blagdan pobjede dobra nad zlom i smrću. Uskrsnimo i mi s Isusom. Isus je uskrsnuo da nam pokaže kako i mi trebamo uskrišavati svakog dana. Ako ležimo u grobu svađa i mržnje, nema Uskrsa za nas. Neka nam Uskrsli Krist pomogne da možemo ispravno misliti i pravedno prosuđivati. Radujmo se, Boga slavimo, Isusu zahvaljujemo i živimo u njegovu svjetlu.

SRETAN I BLAGOSLOVLJEN USKRS!

Preč. Veselko Župarić, župnik

Izborna Skupština

HDZ 1990

Distrikt Brčko

SRETAN US

Mladeži

Snaga zajedništva

KRS!

HDZ1990 Distrikt Brčko

USKRSNA ČESTITKA predsjednika HDZ1990 prof. dr. Bože Ljubića, katolicima Hrvatima Dis- trikta Brčko i svim ljudima dobre volje

Hrvati, Sretan vam Uskrs!

Svaki čovjek treba Uskrs. Zato se za Uskrs pripremamo, zato se Uskrsu radujemo i zato ga slavimo. Isusovo uskrsnuće je jedinstveni dan u povijesti čovječanstva, jer tada se dogodio najveći i temeljni događaj iz kojeg izvire i raste krćanstvo: Krist je pobijedio smrt. Život slavi pobjedu nad smrću. Uskrs donosi nadu za spas čovječanstva i svakog čovjeka na putu k ostvarenju duhovnog mira i smisla postojanja ljudske osobe i cijeloga svijeta. Vjera u Kristovo uskrsnuće je temelj naše nade u vječni život. Krist je umro i uskrsnuo za sve ljude i za svakoga čovjeka! Svima nama Uskrs pokazuje kako velićanstvenu perspektivu ima čovjek. Za taj vrhunarsavni cilj vrijedi živjeti, raditi, moliti i podnositi ne rijetko velike patnje na ovom svijetu.

Ali na tom putu nikada ne smijemo posustati i predati se.

Vjerujem, draga braćo, da će i ovaj Uskrs donijeti novu i čvrstu nadu nama Hrvatima u Bosni i Hercegovini da nastavimo svoju borbu za bolji život, za više pravde i jednakopravnosti, za bolju budućnost za našu djecu koja će imati mogućnost ostati kod pradjedovskih domova i graditi bolji svijet za sebe i sve oko sebe.

Uskrsli Krist i danas upućuje svijetu svoj pozdrav
Mir vama Neka taj pozdrav dopre i do vaših sr-
daca.

Miran, radostan i sretan Uskrs
svećenicima i svom katolićkom puku u
Brćkom i cijeloj ponosnoj bosanskoj
Posavini od srca želi

dr.Božo Ljubić.

Nesvakidašnji pronalazak ljudskih ostataka u Gornjoj Skakavi potiče nas na

ZNANSTVENO ISTRAŽIVANJE NAŠE PROŠLOSTI

Još, sada pomalo i davne, 1982. god. bosanski povjesničar fra Andrija Zirdum istraživao je lokaciju bivšeg samostana u Gornjoj Skakavi te je i sam pronašao niz dokaza koji upućuju na daljna istraživanja

O dugom životu ljudi na prostoru kojega danas zovemo Brčko distrikt BiH nema mnogo podataka, ali nas iz dana u dan nove činjenice potiču na razmišljanje o životu naših predaka. Nedavni pronalazak ljudskih kostiju na parceli Ilije Domića u Gornjoj Skakavi, govori da su opravdani svi projekti koje ovdašnji Hrvati traže a kada su u pitanju arheološka iskopavanja i druga znanstvena istraživanja, pa i infrastukturno uređenje lokacije gdje se nekada nalazio franjevački samostan. Još, sada pomalo i davne, 1982. godine bosanski povjesničar fra Andrija Zirdum istraživao je lokaciju bivšeg samostana u Gornjoj Skakavi te je i sam pronašao niz dokaza koji upućuju na daljna istraživanja. Tom je prigodom fra Andrija ustvrdio da se na tom području nalazi i staro samostansko groblje koje bi, prema njemu, moglo datirati iz razdoblja između 14. i 17. stoljeća, kada je uz samostanski kastel prolazila i cesta, a tu je, vjerojatno bilo i

staro naselje.

Ljudske kosti koje je nedavno na svojoj parceli, obrađujući zemljište, pronašao Ilija Domić, prema procjenama i datiraju iz spomenutog vremena.

„ Tek što sam počeo raditi s bagerom, uočio sam red kostiju pravilno položenih u grobnicama. Otvorio sam ih 15 i pozvao nadležne da istražuju“, medijima je tih dana govorio Ilija. Kako bi se sa sigurnošću moglo ustvrditi iz kojega razdoblja doista potječe otkriveno groblje, ipak će se morati pričekati konačna analiza stručnjaka iz tuzlanskog Instituta za sudsku medicinu, gdje se uzorci nalaze na ispitivanju.

Koliko je važan projekat kojega su nedavno pokrenuli predstavnici vlasti u distriktu, a tiče se opširnijeg arheološkog istraživanja lokacije nekadašnjeg samostana u Gornjoj Skakavi govore i ove najnovije informacije. Franjevački samostan u Gornjoj Skakavi godinama slovi kao mjesto gdje vjernici na Blagdan Rana Svetog Franje posebno mole, a posljednjih godina učestala su i hodočašća mnogobrojnih vjernika iz obližnjih mjesta pa i šire.

Zanimljivo je spomenuti i podatak da, dok se mnogobrojni Hrvati na ovim prostorima ponose svojom povješću te dok se i njihovi predstavnici u vlasti zalažu da se spomenici kulture na ovim prostorima što bolje prilagode posjetiteljima i dobiju satisfakciju koja im nesporno pripada, s druge strane državne institucije još uvijek nisu našle za shodno da se na Dnevnom redu neke od sjednica nađe i točka posvećena istraživanju povijesti ovog dijela bosanske Posavine.

Mala mjesta srca mog: Lipovac

POMOZIMO RJEČICI LUKAVAC

Mi smo dio prirode a priroda je svugdje oko nas.

Okružuje nas zrak koji udišemo, tlo iz kojeg crpimo plodove za ishranu i voda koja nam je neophodna za život. Nažalost, svi ovi faktori koji nas okružuju su zagađeni. Iako smo svjesni da nam oni trebaju, mi smo ipak najveći zagađivači. Kao član ljudske zajednice, svjedok sam što se događa s riječicom Lukavac koja prolazi kroz moje selo Lipovac. To je mala riječica čiji je vodostaj vrlo nizak. U Lukavcu se nalazio čvrsti

otpad koji se bacao u vodu. Pri povratku stanovnika sela Lipovca, poslije rata, u svoje domove, taj otpad je postajao sve veći. Na sreću, brzo smo uvidjeli da taj otpad šteti i živom svijetu u vodi a i nama pa smo odlučili da organiziramo akciju čišćenja korita riječice Lukavac.

U tome nam je pomoglo poduzeće "Hrgovčić" koje je redovito odvozilo otpad koji smo mi vadili iz Lukavca.

Ja sam sada sretna jer u našem Lukavcu žive ribe, žabe i kornjače, proljeću insekti pa osjećamo da se život vratio u naš Lukavac.

Sretni su mnogi jer mogu vikende da koriste, uz čistu rije-

čicu i rekreacijski da se bave ribolovom. Ova naša akcija je pokazala da nam malo treba da očistimo i održavamo naš okoliš te apeliram na svo stanovništvo Brčko Distrikta i okoline: "Čuvajmo naše ljepote jer samo mi svojom svješću možemo sačuvati našu prirodu, kao dio nas".

Adrijana Pavić

MALI HEROJI OKO NAS:

GENIJ IZ SOBE DVA SA DVA

Svaki puta me odbiju i kažu kako ima većih prioriteta. Nisam ja taj koji treba to provjeravati, ali samo se nadam da ću jednom i ja doći na red. Ima dobrih ljudi. Pomogli su mi Ilija Klarić i Tomica Stjepanović da prikupim dokumenta te da iste predam i ove godine. Vrijeme je da i moja Žaklina uči u boljim uvjetima. Već je velika djevojka i srce me boli kada kažu da je najbolja u školi a ja joj ne mogu priuštiti bolje uvjete

Iako su često na margini svih dešavanja u našem okruženju žive ljudi koji sretno i radosno žive iako u teškim životnim uvjetima pa i bez osnove za egzistenciju. Šesteročlana obitelj Mate Dajdžića poznatijeg kao Šime u brčanskom kraju nedavno je postala nadaleko poznatom, jer u toj obitelji živi skromna desetogodišnja djevojčica Žaklina, kojoj mnogobrojni autoriteti i stručnjaci proriču sjajnu budućnost. Naime, Žaklina je već godinama članica lokalnog kulturno-umjetničkog društva, odlična učenica ali i kao ministrantica izuzetno cijenjena u svom kraju. No, jedan detalj iz Žaklininog života plijeni posebnu pozornost.

„Kada sam imala osam godina tata mi je donio tastaturu bez kompjutera. Osjetila sam da ću jednog dana moći si pribaviti kompjuter i sve pjesmice koje sam napisala prekućati pa možda jednog dana i knjigu objaviti. Počela sam pisati na prazno, i evo, danas zatvorenih očiju mogu pisati, ali još uvijek računara nemam. Napisala sam stotinjak pjesama“, otkriva Žaklina. No, prešutila nam je da sa sestrom Blaženkom, majkom Anom, bakom Marom i djedom Markom živi u maloj sobici nevjerojatnih dimenzija, 2x2. A otac i majka na večer idu spavati kod drugog djeda.

„Jeste, prilično je teško, ali što ja mogu. Radim u komunalnom poduzeću za mjesečnu plaću od 500 maraka i drugih primanja nemam. No, u ljetnom periodu uspijem poslije posla raditi po dva-tri sata i zaraditi koju marku. Ma, sretan sam vam ja ljudi“, kaže Mato i ističe da je već godinama predavao zahtjeve za rekonstrukciju svoje oštećene kuće.

„Svaki puta me odbiju i kažu kako ima većih prioriteta. Nisam ja taj koji treba provjerati samo se nadam da ću jednom i ja doći na red. Ima dobrih ljudi. Pomogli su mi Ilija Klarić i Tomica Stjepanović da prikupim dokumenta te da iste predam i ove godine. Vrijeme je da i moja Žaklina uči u boljim uvjetima. Već je velika djevojka i srce me boli kada kažu da je najbolja u školi a ja joj ne mogu priuštiti bolje uvjete“, kaže Mato.

Cijeli Brčko poznaje Šimeta. To je onaj mladi čovjek, koji što svakog jutra obilazi javne cvijetnjake i brine o cvijeću. Kaže, ta mu je ljubav usađena od malena. Uvjereni smo i sigurni da će jedna ruža dobrote ući i u Šimetov dom.

PREDSTAVLJAMO: Ivo Josić, vozač autobusa

POLITIČARI, MOLIMO VAS, PROVOZAJTE SE S NAMA SAMO JEDAN KRUG

„Slušajući naše ljude svakodnevno, ustanovio sam da se radi o mirnom, poštenom i radinom narodu koji gleda svoju brigu, ali vidim da ih boli što njihove patnje ne vide oni koji bi to trebali vidjeti. Mnogobrojni ljudi s drugih terena dobijaju raznorazne olakšice, samo na našem terenu nema dovoljno informacija o tome. Sve to narod vidi i prati“, kaže Ivo

Stara narodna poslovice kaže, da puno malih, ljudi na puno malih mjesta, koji čine puno malih koraka mogu svijet promijeniti. U hrvatskom narodu Brčko distrikta BiH puno je ljudi koji obnašaju vrlo interesantne poslove i svakodnevno se kreću s velikim brojem ljudi. Na žalost, njih se gleda nekim drugim očima i ne daje se uloga i mjesto koje im s razlogom pripada. Kažu da je u današnje suvremeno vrijeme informacija najvažnija i da bez informacije nema ništa. Na izvoru informacija o životu malih običnih ljudi su najčešće ljudi koji se bave poslovima koji im omogućavaju ostvarivanje mnogobrojnih kontakata. Zato nije ni čudo što vozač autobusa na liniji broj 7 Brčko – Štrepći, Ivo Josić raspolaže s velikim znanjem o trenutnoj si-

šao Skupštinu Brčko distrikta BiH i upravo smo u autobusu imali živopisnu priču o upošljavanju Hrvata u distriktu. Čini mi se da bi bilo dobro da političari bar jednaput mjesečno sjednu u autobus i čuju što se to događa običnim ljudima, što ih to muči kada ostvaruju svoja prava. Kada dođu na sastanke u pojedino selo narod bude rezerviran, a ovako u autobusu se ljudi opuste pa pričaju, kud puklo da puklo“, kaže Josić i napominje da su Hrvati u distriktu skroman i razuman narod.

„Slušajući naše ljude svakodnevno, ustanovio sam da se radi o mirnom, poštenom i radinom narodu koji gleda svoju brigu, ali vidim da ih boli što njihove patnje ne vide oni koji bi to trebali vidjeti. Njih boli činjenica da cesta od Brčkog do Štrepćaca stoji godinama sva izrovana i da nije asfaltirana, a znaju da će političari učiniti sve da je ove izborne godine asfaltiraju kako bi je tobože svečano otvorili i pokušali prikupiti koji politički poen. Mnogobrojni ljudi s drugih terena dobijaju raznorazne olakšice, samo na našem terenu nema dovoljno informacija o tome. Sve to narod vidi i prati“, kaže Ivo.

Da su Ivine informacije relevantne i istinite potvrđuju svakodnevni kontakti s ljudima na terenu, ali i reputacija koju ovaj dobronamjerni čovjek uživa kako u svojoj tvrtki „Krajinović“ tako i svojoj mjesnom zajednici. Već je više od 12 godina u Vijeću mjesne zajednice Štrepći, a godinama je i predsjednik disciplinske komisije u „svom“ poduzeću.

„Najsretniji sam kada odem na svadbu nekome tko se ženi, a ja sam ga godinama prevozio i prilično dobro poznajem njegovu sudbinu. U kontaktima s tima mladim ljudima punih dvadeset godina ugradio sam dio sebe i mogu reći da imamo jako kvalitetne mlade ljude kojima moramo dati priliku za bolji i ljepši život na ovim prostorima“, s jasnom porukom Ivo završava naš razgovor dok se u društvu dvadesetak putnika vozimo od Brčkog do Štrepćaca.

tuaciji u hrvatskom narodu Brčko distrikta BiH.

„Svakodnevno u Brčko prevozim veliki broj ljudi. Često iznose svoja zapažanja i mišljenja kako o ljudskim svakodnevnim stvarima i sudbinama tako i o onim koje se tiču svih nas. Mnogo sam naučio od naših starijih ljudi koji u predstavljanju svojega problema često iskažu i koju mudru, pa ih i ja u životu znam koristiti. Deset puta dnevno vozim od Štrepćaca do Brčkog i obrnuto i to je dovoljno vremena da čujem mnoge stvari. Evo, na primjer, jedan nam se putnik povjerio kako je slu-

Nezadovoljni poljodjelci mirno prosvjedovali **ZEMLJU DAJTE POLJODJELCIMA A NE STRANCIMA**

Vlada je trebala politiku u poljoprivredi zasnovati na domaćoj proizvodnji, a preradu na strane jake tvrtke, a ne dozvoliti da stranci uzmu i plodnu zemlju. Poljodjelci ne vjeruju u najave upošljavanja velikog broja ljudi jer kažu: „To je još uvijek na dugom štapu. I da li će doći do upošljavanja to je jedno veliko pitanje. Zemlju imamo i pitamo se zašto nam nedaju raditi“.

Dugo vremena najavljivani prosvjed poljodjelaca Brčko distrikta BiH a u organizaciji Udruge poljoprivrednika, upriličen je 04. ožujka na platou ispred stočne tržnice na Klancu u Brčkom. Iako mnogi nisu vjerovali da će ustrajati u najavljenim prosvjedima oni su ipak održani, a prema riječima predsjednika udruge Nike Babića, na to ih je muka natjerala:

„Naš mirni protest predstavlja odgovor na inertnost Vlade distrikta kada su u pitanju naši zahtjevi za zakup poljoprivrednog zemljišta, ali i predloženi Pravilnik o podsticajima u poljodjelstvu Brčko distrikta BiH. Mi smatramo da smo oštećeni i zakinuti od strane Vlade po oba osnova. Podsticaji su sada znatno viši u oba entiteta nego što oni iznose u Brčkom. Također, obradivo zemljište daje se u zakup velikim stranim kompanijama“, kaže Babić.

Poljodjelci, kako ističe Babić, nemaju ništa protiv da tvrtke poput Vindije otvraju prerađivačke kapacitete, ali smatraju da je neshvaljivo da se za te kapacitete daje zemljište veličine 1.500 hektara.

„A ako se još da, kako je najavljeno, kompaniji koja će graditi tvornicu etanola 2.500 hektara te Bimalu još 800 hektara, onda poljodjelicima distrikta neće ostati ništa, tek nekih 400 hektara. Mislim da na toj površini ne možemo zasnivati domaću proizvodnju“, ističe Babić.

Prema riječima, okupljenih ovom prigodom, brčanskih poljodjelaca, Vlada je trebala politiku u poljoprivredi zasnivati na domaćoj proizvodnji, a preradu na strane jake tvrtke, a ne dozvoliti da stranci uzmu i plodnu zemlju. Poljodjelci ne vjeruju u najave upošljavanja velikog broja ljudi jer kažu: „To je još uvijek na dugom štapu. I da li će se doći do upošljavanja to je jedno veliko pitanje. Zemlju imamo i pitamo se zašto nam nedaju raditi“.

Zašto se čovjek toliko bori za zemlju

ZEMLJIŠTE – POJAM KOJI IMA NEKOLIKO ZNACENJA

Razmišljajući o zemlji, zemljištu, prostoru i tlu misao je koja egzistencijalno pogađa svakog čovjeka. Čovjeka koji gradi, onog koji sadi i sije, ali i na poseban način obiteljskog čovjeka, koji zaštitnički uređuje zemljište i prostor za svoju obitelj koja će tim prostorom dobiti posebnu toplinu i zblizenost pa ako hoćete i sigurnost. Ako uzmemo u obzir ne mirni duh čovjekov koji ga goni od njegovih početaka da traga za svojim kutem, za svoja „četiri zida“ gdje će se skrasiti i ostvariti – onda nam nije teško shvatiti da je taj isti čovjek bez svog prostora ranjiva materija, samo ličnost bez potpune osobnosti... ili misaonim jezikom rečeno „ponižena egzistencija“. Kasnije će razvijena civilizacija u svom djelovanju, pod krinkom da je prijatelj čovjeka – da je antropofilna, sama sebe staviti u kontradikciju pod pitanjem prostora. Razvijat će filozofiju uređenja prostora, objašnjavati i tvrditi da je pravo svakog čovjeka na Zemlju, zemljište i mjesto gdje će obitavati... ostvarivati se između faze rađanja i umiranja. A, ta ista civilizacija krast će, otuđivati i uništavati ne samo Zemlju, nego prostor čovjekove svrhe – onoga za čim je težio u gore malo čas nevedenom, da se ostvari i skrasi – rađa novi svijet i svojim radom sebe i svoje prehrani. Ako se osvrnemo nešto više od dvije tisuće godina iza nas, saznat ćemo da su se na prostorima Arapskog poluotoka, Judeje i Svete zemlje vodili ne izmjereno veliki ratovi oko zemljišta, jer različite kulture nisu prihvaćale drugačiji način korištenja zemljom. Zamisao da su dvije kulture ratovale zbog razloga da jedna sije i žanje, dok druga pase stoku – današnjem čovjeku zvuči abnormalno, no istina je. Ali, ostavimo naše religijske korjene.

Zaključili smo da svaki čovjek ima pravo na svoje mjesto pod suncem – to mu je nekako urođeno, ono bitno u njegovom hodu do zrelosti „učiniti dio zemlje na kojoj živi, makar malo boljim“. No, što se dogodi kad neka sila otuđi čovjekovo pravo... tada se čovjek svim svojim snagama i mislima mora suprostaviti jakom utjecaju. Braniti ono što je njegovo, čuvati mjesto koje mu je dano da usavrši, načini makar malo boljim. Zemlja je život! Ona je ta koja nas trpi, ali i ona koja ne prašta budućim generacijama grijeha uništavanja njihovih predaka. Poplave, potresi i kisele kiše – sadašnjost ispašta radi prošlosti, ali i budućnost će ispaštati radi sadašnjosti, ako se ne uozbiljimo. Čovjek, kao svrha svega što ga okružuje i onaj koji daje svemu svrhu postaje u modernom vremenu gladan kruha i žedan vode. Živimo na topološkom položaju koje je ne izmjereno plodno, razne agronomске kulture mogu uspjevati, radi našeg rada, mogu postati hrana, ali i zarada...NAŠA ili nečija ?

ZANIMAJU NAS OSNOVNI ŽIVOTNI PROBLEMI A NE VISOKA POLITIKA

HDZ 1990 u distriktu ulazi u korektnu političku borbu u kojoj želi konkretno dati svoj doprinos u rješavanju problema, jer dosadašnja praksa tipa „tko će koga više ljagati“ više „ne pije vode“ u narodu te građanima treba rješavati probleme a ne nadmetati se tko će koga više blatiti

Na sastanku članstva Temelnog ogranka HDZ 1990 Boće s Predsjedništvom Organizacije za distrikt koji je održan proteklog vikenda članstvo je upoznato s trenutnim aktivnostima ove stranke ističući potrebu jasnijeg ukazivanja na određene probleme kako u ovoj sredini pa tako i na cijelom području distrikta. Prema riječima dopredsjednika Filipa Ilijanića HDZ 1990 u distriktu ulazi u korektnu političku borbu u kojoj želi konkretno dati svoj doprinos u rješavanju problema, jer dosadašnja praksa tipa „tko će koga više ljagati“ više „ne pije vode“ u narodu te građanima treba rješavati probleme a ne nadmetati se tko će koga više blatiti. Mještani Boća istaknuli su nekoliko gorućih problema a najviše ih boli činjenica o izrovanoj cesti kroz selo koja tako stoji više od četiri mjeseca, a da se nitko ni je sjetio da je konačno uredi, dok se dužnosnici u Skupštini s ovog područja nadmudruju bistiřeći visoku politiku.

U Boću trenutno živi oko 240 ljudi od kojih oko 170 ili 70 % spada u kategoriju starijih ljudi. Ostatak od sedamdesetak mještana su ljudi ispod 40 godina starosti. Desetak ljudi radi u institucijama vlasti dobijajući plaću s Proračuna Brčko distrikta BiH, a oko desetak ih je uposlono u privatnom sektoru (kafići, trgovine, itd...) Također, nekolicina se bavi

građevinarstvom i poljoprivredom, a postoji i određeni broj ljudi koji primaju vojnu mirovinu kao ratni vojni invalidi. Odnos između mortaliteta i nataliteta je katastrofalan, jer veći broj ljudi umre nego što se rodi.

U infrastrukturnom smislu prošlih godina urađena je javna rasvjeta u velikom dijelu sela, kao i asfaltiranje određenih cesta u zaseocima. I dalje su prioriteti kanalizacija i vodovod i nastavak izgradnje glavne ceste. U Boću kroz HDZ 1990 djeluje 25 osoba. Radi se o ljudima mlađe životne dobi među kojima su razvojačeni branitelji, svršeni srednjoškcolci, i studenti, a tu je i nekoliko osoba starije životne dobi.

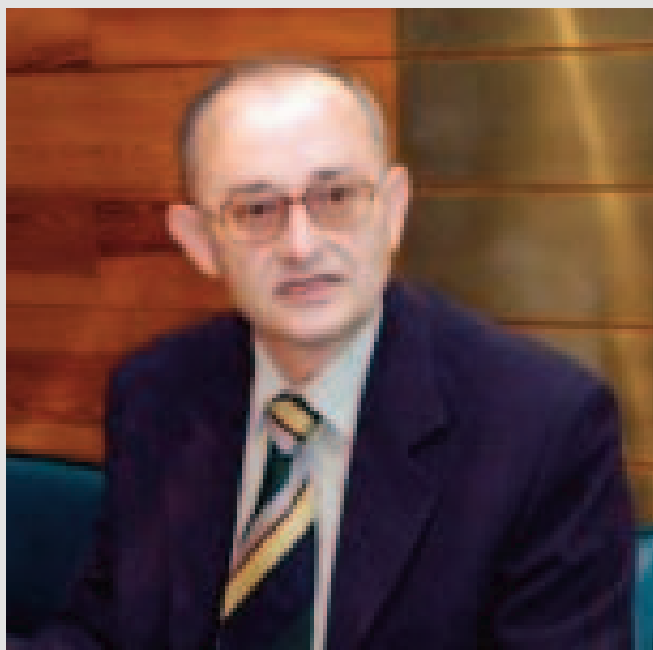

Prof.dr. Božo Ljubić posjetio Plehan i govorio o Posavini kao cjelini

NEKA DODIK DOĐE NA PLEHAN RAZGOVARATI O USTAVNIM PROMJENAMA

„Bosanska Posavina jest teško ranjena, ali nije ubijena. Na nama je da je sada revitaliziramo i čvrsto vjerujem u tu mogućnost. Kad ćemo to uspjeti, za koliko godina, to ovisi i od nas samih, od toga koliko ćemo raditi na tome. Za mene je Posavina jedinstven prirodni i povijesni prostor od Brčkog preko sadašnje Županije Posavske do Plehana u kojemu smo sada“, kazao je dr. Ljubić

Unazočnosti velikog broja ljudi na Plehanu općina Derventa je utemeljen Regionalni odbor HDZ 1990 Posavina za članove HDZ 1990 ovog dijela Republike Srpske. Za predsjednika Regionalnog odbora izabran je Ivica Zirdum a ovom događaju nazočili su najviši dužnosnici HDZ 1990 predvođeni predsjednikom dr. Božom Ljubićem, zamjenikom predsjednika Martinom Ragužem te Glavnim tajnikom Josipom Merdžom. Bila je ovo prigoda da se dr. Ljubić osvrne na izjave dr. Dragana Čovića predsjednika HDZ BiH izrečene u Banja Luci.

„Neshvatljiva je izjava Dragana Čovića da je Republika Srpska uzor kada, evo, vidimo u kakvim se uvjetima odvija povratak kojega gotovo i da nema. Pravi uzor multietničkog života u BiH je Brčko distrikt. Zato sam i ranije a i dalje ću se za-

lagati da se Brčko distrikt i ustavno regulira, jer smatram da je ovo područje model za BiH te da ga u to smislu treba posmatrati i konačno definirati“, kazao je dr. Ljubić.

Govoreći o trenutnim aktivnostima oko ustavne reforme dr. Ljubić je pozvao Milorada Dodika da dođe na Plehan te da se u ovakvom ambijentu razgovara o mogućim modelima ustavnih promjena u BiH, a ne da mu se svaki puta mora ići na noge u Banja Luku.

„Bosanska Posavina jest teško ranjena, ali nije ubijena. Na nama je da je sada revitaliziramo i čvrsto vjerujem u tu mogućnost. Kad ćemo to uspjeti, za koliko godina, to ovisi i od nas samih, od toga koliko ćemo raditi na tome. Za mene je Posavina jedinstven prirodni i povijesni prostor od Brčkog preko sadašnje Županije Posavske do Plehana u kojemu smo sada. Mi nikada nećemo pristati na legalizaciju Daytonskog mirovnog sporazuma. Mi se zalažemo za cjelovitu ustavnu reformu i nikada nećemo pristati na promjenu Ustava na temelju Daytonu. U ustavnoj reformi naša stranka će se zalagati da Posavina bude cjelovita regija“, izjavio je Ljubić na Plehanu.

Ovo je bila prigoda i za razgovor s predstavnicima ŽO HDZ 1990 Posavina, Tuzla i Brčko, a brčansko izaslanstvo predvođeno predsjednikom Nikom Babićem dobilo je pohvale za svoj rad. Dr. Ljubić je istaknuo da raduje činjenica da je brčanski odbor HDZ 1990 za kratko vrijeme, za nešto manje od tri mjeseca, uspio dostići tisuću i dvjesto članova što govori da se radi o pravom izboru rukovodećih ljudi koji su već prepoznati na terenu i već su sada postali autoritativan politički čimbenik na prostorima distrikta.